

умовностями. Законодавцю варто приділити увагу стосовно зменшенню кількості органів, яким підслідні корупційні злочини, або чітко і зрозуміло розділити підслідність між наявними органами, або зменшити кількість органів і чітко, зрозуміло розділити між ними підслідність.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n676>.
2. Закон України «Про прокуратуру». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#n865>.
3. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#n4947>.
4. Закон України «Про Державне бюро розслідувань». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/794-19>.

Сіра Аліна Василівна,

аспірант кафедри адміністративного та фінансового права Національного університету біоресурсів і природокористування України

ВИЗНАЧЕННЯ ПІДСТАВ СКЛАДАННЯ ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПРОТОКОЛУ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНЕ З КОРУПЦІЄЮ

На сьогоднішній день в судах України є розповсюдженими справи, пов'язані із притягненням осіб до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією. Одним із найпоширеніших адміністративних корупційних правопорушень, є порушення вимог фінансового контролю, відповідальність за яке передбачена статтею 172-6 КУпАП.

Згідно статті 221 КУпАП, повноваження розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені, в тому числі за порушення вимог фінансового контролю, відносяться до компетенції суддів. В більшості випадків, розгляд вказаних адміністративних справ даної категорії здійснюється на підставі матеріалів адміністративної справи, які надходять до суду переважно від органів Національної поліції.

Вказане свідчить про те, що саме працівники органів Національної поліції України, встановлюють та перевіряють факт вчинення відповідною особою правопорушення, пов'язаного з корупцією, відповідальність за яке передбачена статтею 172-6 КУпАП. Проте, розглядаючи вказані адміністративні справи, суди часто залишають поза увагою та не досліджують і не встановлюють того факту, чи відноситься взагалі до компетенції органів Національної поліції України повноваження, пов'язані з контролем та перевіркою декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Тобто, чи уповноважені органи Національної поліції самостійно виявляти та фіксувати факти вчинення корупційного правопорушення, що проявляється у складанні протоколу про адміністративне правопорушення, пов'язаного з корупцією, відібранні пояснень у винної особи тощо.

Розкриваючи суть вказаного питання необхідно дослідити порядок збирання доказів щодо встановлення факту вчинення особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, порушення вимог фінансового контролю, відповідальність за яке передбачена ст. 172-6 КУпАП.

На сьогоднішній день проведено значну кількість наукових досліджень, де розкривається проблематика процедурних питань у справах, пов'язаних з корупцією. Так, О.М. Коропатов визначає провадження у справах про правопорушення, пов'язані з корупцією, як регламентовану адміністративно-процесуальними нормами діяльність державних органів та їх посадових осіб, спрямовану на розгляд справ про адміністративні корупційні правопорушення [1, с. 223].

Розглядаючи питання діяльності учасників провадження у справах про правопорушення, пов'язані з корупцією, А.В. Гайдук зазначає, що вона розвивається в часі як послідовний ряд пов'язаних між собою процесуальних дій щодо реалізації прав та взаємних обов'язків. Весь процес складається з кількох фаз розвитку, що змінюють одна одну, які прийнято називати стадіями провадження [2, с. 146].

С.Т. Гончарук веде мову про існування трьох узагальнюючих стадій: початкової, яка включає підготовку та забезпечення умов прийняття певного управлінського рішення; основної, в процесі якої приймається таке рішення та забезпечується його виконання; заключної стадії, яка охоплює етап виконання та контролю за правильністю його виконання і відповідністю результатів [3, с. 146]. На противагу їй, Е.Ф. Демський адміністративне провадження поділяє на п'ять стадій, відповідно: відкриття справи; розгляд справи; винесення постанови у справі; перегляд постанови у справі; виконання постанови у справі [4, с. 449].

Втім, доцільно погодитись із думкою Хабарової Т.В [5, с. 165], яка говорить про те, що на сьогоднішній день немає єдності у визначенні кількості та змісту стадій провадження у справах про адміністративні правопорушення, а відтак і у справах про правопорушення, пов'язані з корупцією. Мова, зокрема, йде про виділення таких окремих самостійних стадій, як виявлення факту корупції та його адміністративне розслідування, які інколи зводять лише до складання протоколу [6, с. 160]. Однак, за такого вирішення питання вся процедура розслідування опиняється за межами провадження.

Зокрема, М.В. Завальний зазначає, що початок провадження у справі пов'язується з отриманням інформації про правопорушення, пов'язане з корупцією чи виявлення ознак, що вказують на можливість вчинення правопорушення. Для правопорушення, виділення цієї стадії, є більш ніж доречним, оскільки зазначена категорія правопорушень характеризується особливим характером, через специфічність стадій

взаємовідносин у нерозголошенні інформації та обізнаності посадових осіб щодо приховування корупційних діянь [6, с. 161].

Відтак, вважаємо, що однією із основних та вагомих стадій провадження у справах про правопорушення, пов'язані з корупцією, є стадія виявлення факту корупційного діяння та перевірки інформації про факт вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією та дослідження обставин вчинення корупційного діяння, складення за його результатом адміністративного протоколу та направлення протоколу та інших матеріалів до суду.

Стадія виявлення факту корупційного діяння та перевірки інформації про факт вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією, полягає у виконанні посадовими особами обов'язку повідомлення про вчинення корупційного діяння іншою посадовою особою, а також у реалізації фізичними, юридичними особами та громадськими об'єднаннями права на участь у здійсненні антикорупційної політики країни, шляхом повідомлення саме уповноваженого державою протидіяти корупції суб'єкта про корупційну поведінку владних суб'єктів.

Стадія адміністративного розслідування являє собою комплекс процесуальних дій, спрямованих на встановлення обставин проступку, їх фіксування і кваліфікацію. На думку більшості вчених, в тому числі, Бездольного М.Ю. порушення справи про адміністративне правопорушення розпочинається із складення протоколу про порушення, оскільки протокол є єдиною підставою для відкриття провадження по справі [7, с. 11].

Підставою для складення протоколу є відомості, які свідчать про наявність в діяннях особи ознак характерних правопорушенням, пов'язаним з корупцією [8, с. 152]. Протокол є процесуальним документом, який офіційно засвідчує факт неправомірних дій, за які передбачена адміністративна відповідальність, та основним джерелом доказів, а тому він має бути оформлений належним чином [7, с. 3].

На вказаній стадії необхідно враховувати чи має той чи інший орган, що склав протокол про адміністративне правопорушення, повноваження самостійно виявляти факт корупційного правопорушення і як це відбувається. Саме ці проблемні аспекти залишаються проблемними з практично-застосовальної точки зору та слугують підставою для реалізації у подальшому більш детального наукового дослідження.

Список використаних джерел

1. Мельник М. І. Протидія корупції: поняття, мета, напрями. Право України. 2002. № 4. С. 22-26.
2. Гайдук А. В. Заходи адміністративного примусу у боротьбі з корупцією в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Гайдук Андрій Валерійович; Київ. нац. ун-т внутр. справ. Київ, 2006. 194 с.
3. Гончарук С. Т. Адміністративне право України. Київ, 2000.

4. Демський Е. Ф. Адміністративно-процесуальне право України. Київ, 2008. 496 с.

5. Хабарові Т.В. Адміністративно-процесуальні засади запобігання корупції в Україні: дис...канд. юрид. наук:12.00.07. Х., 2017. 216 с.

6. Завальний М. В. Порухення справи про адміністративне правопорушення та її розслідування // Університетські наукові записки. 2009, № 4. С. 160-165.

7. Бездольний М. Ю. Адміністративно-правові засади діяльності органів внутрішніх справ щодо протидії корупції: дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2009. 197 с.

8. Гайдук А.В. Заходи адміністративного примусу у боротьбі з корупцією в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07. Київ, 2006. 202 с.

Солодчук Ірина Мар'янівна, слухач
навчально-наукового інституту заочного та
дистанційного навчання Національної
академії внутрішніх справ **Науковий
керівник:** доцент кафедри публічного
управління та адміністрування
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент
Плугатир М. В.

КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ В ДЕРЖАВОТВОРЕННІ

Діяльність публічної адміністрації безпосередньо пов'язана з діяльністю представників держави обраних шляхом голосування громадян. Саме депутати, представники єдиного законодавчого органу - парламенту, приймають закони, які творять правову систему держави і яка ця система - корумпована чи ні, залежить безпосередньо від них. Депутати мають безпосередній вплив на законотворення і створення підґрунтя для корупції, оскільки саме закони в яких вміщені двозначні або неконкретизовані норми, які можна трактувати на різний спосіб чи обходити і є тим фундаментом для будівництва корумпованої державної системи. Джордж Орвел зазначив, що люди, які голосують за корумпованих політиків є не жертвами злочину, а співучасниками, проте окрім безпосередньо виборців на систему голосування та виконання влади впливає і первинно закладена в конституції правова модель форми державного устрою, голосування та форми правління. Процес голосування відіграє фундаментальну роль у функціонуванні держави та легітимності діяльності політичної влади. Некорумпованість, чесність та прозорість етапу голосування дає можливість визнати владу легітимною за походженням.

Відповідно до поділу легітимності влади Ж. д'Аспремонта легітимність влади є двох видів: легітимність походження (legitimacy of